

Sake's paasrapport

Met een kwinkslag noemt hij het zijn paasrapport. Begin april zo'n tien jaar geleden kreeg Sake Halbersma (57) uit Sneek te horen dat hij aan een vorm van autisme lijdt. Het was het antwoord op vragen waarmee hij zijn hele leven al worstelde.

Op de fiets is hij het meest in zijn element. Halbersma en zijn stalen ros zijn onafscheidelijk. Hij heeft het syndroom van Asperger, een ontwikkelingsstoornis in het autismespectrum. Met zijn intelligentie is niets aan de hand, maar op veel momenten in zijn leven heeft hij moeite om zijn omgeving tegemoet te treden. „Ik ben vaak vastgelopen in mijn werk, het komt bij mij heel precies. Als het niet klikt, raak ik in de war.”

Het is vrijdagochtend en zoals elke twee weken doet Sake een bakje met de mensen van De Mik in Wommels, een centrum voor dagstructurering dat oud-leraar Anne Jan de Vries stichtte voor cliënten met een autistische stoornis. Sake werkt er niet, maar hij komt er graag om lotgenoten te ontmoeten. En hij geniet van de uurtjes op de fiets tussen Sneek en Wommels.

Sake groeide betrekkelijk zorgeloos op in Kuubaard. Er werden wel eens vragen gesteld over zijn bijzondere motoriek of de zenuwen die hem parten speelden op school, maar meestal klonk het geruststellend: 'Hij groeit er wel overheen'.

Na de mavo in Sneek kreeg hij een kantoorbaan in Leeuwarden. „Elf jaar heb ik er gewerkt met vallen en opstaan. Zolang ik de goede mensen trof, ging het wel, maar uitein-

Op de fiets is Sake Halbersma het meest in zijn element. FOTO CATRINUS VAN DER VEEN

delijk liep ik toch vast.” Het was het begin van een lange reeks banen en baantjes, onder meer bij de banenpool van Sneek, de sociale werkvoorziening Empatec en welzijnsorganisatie Timpaan.

Door een lezing van een vrouw die zelf ook op latere leeftijd de diagnose autisme kreeg, kwam Sake op het spoor van zijn kwaal. Bij GGZ Friesland werden zijn vermoedens bevestigd. „De kennis van autisme is toegenomen, in mijn jeugd was er nauwelijks aandacht voor.” Er kwam hulp en Sake ging meedraaien in een gespreksgroep.

Het best gedijt Sake als hij goed begeleid wordt en er niet te veel eisen worden gesteld. „Er moet rust zijn, sfeer en overzicht. Ik bekijk mijn omgeving alsof het allemaal afzonderlijke plaatjes zijn. Als die plaatjes verstoord raken, kan ik het niet meer volgen.”

Mensen die lijden aan Asperger en autisme in het algemeen hebben moeite om informatie te verwerken en zijn daardoor vaak gefascineerd door een beperkt aantal zaken. Bij Sake is dat behalve het fietsen ook de Trekharmonieclub Sneek. In zijn woonplaats maakt hij zich ook nuttig voor het Leger des Heils.